

Палітычныя — толькі частка айсбэргу

Пасьля выбуху 4 ліпеня людзей затрымлівалі па біяграфіі, а не па доказах.

Старонка 3

Канец беларускай тэніснай казкі

Дзякуй Вам, Максім і Ўладзімер!

Старонка 12

Уцёкі з паэзіі ў вайну

Вялікая страсьць зрабіла Караджыча забойцам.

Старонка 7

У НУМАРЫ

Сяргей Салаш зь сям'ёй трапіў у аўтакатастрофу

У машыну палітыка ўрэзаўся МАЗ. Старонка 7.

Беларусь выйшла ў сусьветныя лідэры па самагубствах

Гэта можна патлумачыць дэградацыяй сацыяльнага капіталу і дэгуманізацыяй. Ёсць і сувязь зь нерэлігійнасьцю насельніцтва. Старонка 8.

Парадоксы артадоксіі

Вынікі тэлепраекту пад назвай «Імя Расеі» выклікалі здзіўленьне нават у саміх арганізатараў. На п'едэстале апынуліся побач цар Мікалай II, царабойца Ленін і паміж імі — Сталін. Піша Віталь Тарас. Старонка 5.

Нашаніўцы ў Маладэчне і Гомелі

24 ліпеня ў Маладэчне (вул. Чыстая, 26) адбудзецца сустрэча з рэдактарам ARCHE Валерам Булгакавым, пісьменьнікам Ўладзімерам Арловым і Наталкай Бабінай, а таксама Аляксандрай Макавік, каардынатаркай выданьня па-беларуску кнігі Астрыд Ліндгрэн «Піпі Доўгаяпанчоха». Пачатак у 18.00. Даведкі па т.: (44) 792-36-88, (029) 271-77-22.

29 ліпеня а 18-й у Гомелі (вул. Палеская, 52 (управа АГП)) — Валер Булгакаў з прэзэнтацыяй ствэрты-пуску часопісу, прысьвечанага Беларусі пад нямецкай акупацыяй; перакладчык Віталь Воранаў з прэзэнтацыяй кнігі Алана Мілна «Віня-Пых» па-беларуску; Аляксандра Макавік з прэзэнтацыяй кнігі «Піпі Доўгаяпанчоха». Т. для даведкаў: (029) 341-66-94.

Сьцягі «Басовішча»

Фэстываль у Гарадку захоўвае права першародзтва.

Калісьці апроч гэтага фэсту беларусы нічога ня мелі. Цяжка ўявіць, колькі тысячаў моладзі перавярнулася на гэтай пляцоўцы ў Боруку. Колькі сотняў музыкаў хвалілася тут перад першым выходам на сваю вялікую сцэну. Сёлета аматараў року клічуць і ў Нарвешкі, і ў Львоў, і ў Познань, дзе таксама грываць фэсты з удзелам нашых гуртоў. Закамерна, імгэт што да «Басовішча» трохі гасьне. Зь візамі цяжэй. Але права фэстывальнага першынства — застаецца. Тут і свой твар, і традыцыя. І зайграць на «Басах» па-ранейшаму ганарова, нават перад дваццацьцю ранішнімі слухачамі. І калі сёлета нехта зь сьцягоў беларускай музыкі не даехаў да Гарадка, дык абавязкова вярта наведанца на «Басы» налета, каб пачуць іх. Рэпартаж з «Басовішча»-2008 — старонка 8.

Пад няспынныя кампліменты

Прайшла сустрэча кіраўнікоў Беларусі і Вэнэсуэлы. Беспасадны Шэйман сустракаў госьця ў аэрапорце.

23 ліпеня адбыўся кароткачасовы візыт прэзыдэнта Вэнэсуэлы Уга Чавэса ў Менск. Паўднёваамерыканскі лідэр ляцеў з Масквы, дзе напярэдні меў сустрэчы зь Дзьмітрыем Мядзьведзевым і Ўладзімірам Пуціным.

Ужо ў аэрапорце «Менск-2» Чавэс паспрабаваў абвергнуць чуткі, што ў Расеі ён заключыў кантракт у вайскавай сфэры на 30 млрд даляраў: «Я не зьбіраюся займацца ўсякімі вычварэнствамі, як распаўсюджаюць розныя агенствы».

У Нацыянальным аэрапорце Чавэса сустракалі віцэ-прэм'ер Уладзімер Сямашка і намесьнік кіраўніка МЗС Віктар Гайсёнак. Заўважаны быў і Віктар Шэйман, які ніякай дзяржаўнай пасадзі цяпер не займае. Ягоная прысутнасьць была растлумачаная тым, што Шэйман зьяўляецца сустаршынём беларуска-вэнэсуэльскай міжрадавай камісіі. У аэрапорт таксама прывезьлі 40 вэнэсуэльскіх студэнтаў, што навучаюцца ў Беларусі.

Нагадаем, што ў траўні Інтэрпол пацьвердзіў сапраўднасьць ноўтбука з электронным лістом лідэра калюмбійскіх партызанаў, у якім той гаворыць, што вэнэсуэльскі прэзыдэнт Уга Чавэс спрабуе ўзброіць калюмбійскіх паўстанцаў з дапамогай Бела-

русі.

Гішпанская El Pais сьцьвярджала, што найлепшым сябрам калюмбійскіх партызанаў мог аказацца ўжо былы дзяржаўны сакратар Рады бясьпекі Віктар Шэйман. Менавіта ён быў адным з тых, хто прабіваў падпісаньня летась кантракты на пастаўку зброі ў Вэнэсуэлу на 720 млн эўра.

Калі верыць паведамленьням дзяржаўных агенстваў, размова між Лукашэнкам і Чавэсам праходзіла ў абстаноўцы пастаянных камплімэнтаў.

«Гавары, што трэба рабіць, і мы будзем рабіць», — сказаў свайму сябру Лукашэнка. Таксама ён узнагародзіў Чавэса ордэнам Дружбы народаў. Цырымонія прайшла ў менскім сквэры імя Сымона Балівара.

Працяг на старонцы 4.

Бравы салдат Швейк і выбух 4 ліпеня

Бравага салдата Швейка правакуюць на палітычнае выказваньне і забіраюць у паліцыю за забойства эрцгерцага Фэрдынанда. А там ужо поўная камэра гэтых самых. Старонка 3.

Пад няспынныя кампліменты

Працяг са старонкі I.

У лідэра Баліварыянскай Рэспублікі таксама на кожнае слова адказ быў гатовы. Ён назваў Лукашэнку «братам», а пасля дадаў: «Вэнэсуэла — твая радзіма, радзіма ўсіх, хто тут прысутнічае».

Як паведамляе БЕЛТА, падчас сустрэчы ў фармаце «тэт-а-тэт» Уга Чавэс сказаў, што хацеў бы правярць выкананне двухбаковых практаў, а таксама раней дасягнутых дамоваў. Невядома, ці тут гаворка ішла толькі пра пастаўку ў Каракас МАЗаў і будаўніцтва вэнэсуэльскіх аграгарадкоў?

З рэальных дамоваў быў падпісаны толькі мэмарандум, паводле якога да беларуска-венэсуэльскага прадпрыемства па здабычы нафты будучь далучаныя яшчэ тры радовішчы.

Па абедзе Уга Чавэс вылецеў з Менску ў Мадрыд.

Зьміцер Панкавец

ГАСПАДАРКА

Інфляцыю адпусьцяць, падаткі зьменшаць

Урад разгледзеў практыя парамэтраў прагнозу сацыяльна-эканамічнага разьвіцьця Беларусі на 2009 год, а таксама практыя бюджэту і зьменаў у падатковай сыстэме. Ад тых зьменаў выйграюць дзяржпрадпрыемствы, а праиграюць дробныя гандляры.

Перамога інфляцыі

Праект бюджэту на наступны год на дадзены момант разьлічваецца з улікам таго, што цана на расейскі газ будзе складаць \$140 за тысячу кубамэтраў. Варыянты ўплыву на нацыянальную эканоміку істотна вышэйшых цэнаў пакуль нават не разглядаюцца, мяркуючы эканамічны тыднёвік «Белорусы і рынок».

Выклікае неспакой ураду інфляцыя і сальда замежнага гандлю. Апошнія на наступны год заплываюць такое ж, як сёлета, то бок яно будзе адмоўным і складзе \$1,47—1,5 млрд. Тым часам інфляцыю вырашылі «адпусьціць» — на 2009 год Мінэканомікі плянуе яе ўзровень у межах 9—11%. Варта адзначыць, што сёлета за першыя паўгоду ўзровень інфляцыі склаў 7%, а цэны ў чэрвені ў параўнаньні з адпаведным пэрыядам мінулага году выраслі на 16%. У плянах ураду было ўтрымліваць інфля-

цыю цягам 2008 г. у межах 6—8%.

Рост ВУП, паводле прагнозу, у 2009 годзе складзе 10—12%. Беларусам абяцаюць рост рэальных заробкаў на 16%.

Падаткі зьменшацца

Але радасці ад гэтага найменш для багачэйшых беларусаў, а таксама для індывідуальных прадпрыемстваў. Для іпэшнікаў плянуюць усталяваць стаўку падаходнага падатку памерам 20%, то бок прыраўняць іх да юрыдычных асобаў. Зьмены ў падатковай сыстэме прадугледжваюць зьніжэньне стаўкі абавязковых унёскаў у Фонд сацыяльнай аховы насельніцтва (ФСАН) з 35 да 34%. На 1% зьніжэньне выплаты ў фонд падтрымкі сельгасвытворцаў, але цалкам адмовіцца ад гэтай крыніцы фінансаваньня праграмы разьвіцьця сяла ўлады не наважваюцца.

Агулам падатковы прэс у наступным годзе зьнізіцца на 1,3% ВУП, ад чаго найперш выйграюць прадпрыемствы, што дзякуючы гэтаму атрымаюць дадаткова каля 2 трлн. рублёў. А зьмяншэньне стаўкі галоўнага абаротнага падатку павялічыць абаротныя сродкі прадпрыемстваў на

1,4 трлн. рублёў.

Парніковыя ўмовы для дзяржсэктару

Урад не плянуе спыняць падтрымку буйных дзяржпрадпрыемстваў. Зьмены, зрэшты, чакаюцца і тут: бюджэтнае субсыдыяваньне мяркуюцца паступова выцягваць ільготным крэдытаваньнем. На гэтыя мэты налета

плянуецца вылучыць дзеве трэція ўсіх запланаваных на аказаньне дзяржпадтрымкі сродкаў. Рэшта пойдзе на прамое фінансаваньне вытворчасці. Рост інвэстыцыяў у асноўны капітал мае скласьці ў 2009 годзе 23-25%.

Сярод асноўных эканамічных паказчыкаў мусіць зьявіцца новы — рост аб'ёму інавацыйнай і высокатэхналягічнай прадукцыі ў

агульным аб'ёме экспарту. З такой ініцыятывай выступіў кіраўнік ураду Сяргей Сідорскі. Таксама плянуецца адсочваць умоўную колькасьць інвэстыцыяў на аднаго супрацоўніка.

Некаторыя крокі ўраду маглі б стаць рэвалюцыйнымі, як напрыклад зьмяншэньне выплаты ў ФСАН, піша «БР», калі б яны былі больш радыкальнымі. Аднак тэмпы росту інфляцыі могуць паставіць гэтыя посьпехі пад сумнеў.

Сямён Печанко

СЬЦІСЛА

«Газпром» пагражае судом

У Маскве сустрэліся намесьнікі старшын праўленьня «Газпрому» Аляксандар Ананенкаў і гэндырэктар кампаніі «Белтрансгаз» Уладзімер Маёраў. Яны абмеркавалі выкананьне кантракту на пастаўку і транзыт газу ў 2007-2011 г. На сайце «Газпрому» пасля гаварылася, што асабліваю ўвагу расейскі бок надаў неабходнасьці поўнай аплаты Беларусью цяперашніх паставак газу. А.Ананенкаў заявіў, што калі беларускі бок надалей ня будзе выконваць абавязаньні, «Газпром» пакідае за сабой права зьвярнуцца ў суд. Пры гэтым ён падкрэсьліў,

што формула цаны газу для Беларусі найбольш камфортная сярод краінаў СНД і Эўропы.

Цэны на бэнзін зноў...

З 18 ліпеня ў сярэднім на 5% павысіліся адпускныя цэны на нафтапрадукты, бэнзін для піролізу і араматэчныя вуглевадароды. Чакаецца, што гэта выкліча павышэньне розьнічных цэнаў на нафтапрадукты.

Зажынкi

21 ліпеня ў Беларусі пачалося жніво.

Болей пiва i меней чарнiла

У першым паўгодзьдзі доля рэалізацыі алягольнай

прадукцыі ў агульным аб'ёме раздробавага таваразвароту склала 13%. За паўгоду беларусы выдаткавалі на алягольную прадукцыю і пiва 2 трлн рублёў. Продажы гарэлкі выраслі на 4,8%, пiва — на 21,2% у параўнаньні з адпаведным пэрыядам летась. Вінаградных вінаў сталі набываць на 1,2% больш, папулярнасьць пладовых вінаў зьнізілася на 11,1%. Аднак яны паранейшаму складаюць 33,1% у агульным аб'ёме продажу сьпіртнога.

Хлеб i мяса падаражэлi

Адпускныя цэны на хлеб і ялавiчыну з 15 ліпеня павялічыліся на 3% і 2% адпаведна.

У Польшчы часова зачыняюцца танныя авіялініi

Ірляндзкая авіякампанія «Раянэйр», што прапануе танныя палёты, часова адмяніла рэйсы з польскіх аэрапортаў у Лёндан і Дублін. Рэйс Варшава—Дублін спыняе дзейнасьць на паўгоду, а з Кракава і Жэшуву ня будзе танных рэйсаў палову восені. Прыпынэньне рэйсаў тлумачыцца глябальнымі энэргетычнымі праблемамі. У суседняй Украіне першая low-cost кампанія «Wizz Air Украина» здзейсьніла першы рэйс 11 ліпеня.

СП; паводле БЕЛТА, БелаПАН, радыё «Свабода», «Дело»

Прадстаўніцтва замежнай кампаніі шукае спэцыяліста па птушкагадоўлі.

Патрабаваньні: узрост да 32 гадоў, веданьне ангельскай мовы, ПК карыстальнік, пасьведчаньне кіроўцы, досьвед практычнай працы вітаецца.

Тэл.: 8(017) 254-21-58, e-mail: ceva_moroz@mail.bn.by

Салаш зь сям'ёй трапіў у аўтакатастрофу

Здарэнне адбылося 10 ліпеня ў Херсонскай вобласці Украіны. Лідэр барысаўскай суполкі партыі БНФ Сяргей Салаш з жонкай Вольгай і дачкой Дамінікай ехалі да сваякоў у горад Армянск. Побач з райцэнтрам Чаплынка, Салаш спыніў «Альфа-Рамэо» на ўзбочыне — Вользе трэба было прыняць лекі. Праз імгненне ў машыну ўрзаўся грузавык МАЗ.

«Шоў дождж, дорога вузкая. Кіроўца МАЗу кажа, што яго асыяціла фарай сустрэчна машына. Мой аўтамабіль адкінула ў кювет мэтраў на 60. Праехалі між чатырма дрэвамі. Дамініка спала на заднім сядзеньні. Удар прыйшоўся акурат у месца, дзе была ейная галава. Дзякуй Богу, што быў

поўным багажнік. Абмежаваліся сполахам, сінякмі і драпінамі. Пасля такіх здарэнняў па-новаму пачынаеш асноўваць жыццё», — кажа палітык.

Маторна-транспартнае бюро Украіны абяцае цалкам сплаціць страхоўку за аўтамабіль.

Палітык не паведамляў пра навіну, пакуль не вярнуўся ў Беларусь.

ЗП

Сяргей Салаш

нар. 28 чэрвеня 1974 у Слоніме. Скончыў Жодзінскі палітэхнікум (1996) і гістфак БДУ (2002). У Партыі БНФ ад 1995 г. Сёлета ідзе на парламенцкія выбары па спісе АДС па Барысаўскай вясковай акрузе.

Уцёкі з паэзіі ў вайну

Вялікая страсць зрабіла Караджыча сэрыйным забойцам. Піша Міхаэль Мартэнс.

Гэтая праўда пераўзышла самую смелую фантазію. Каторы год гадалі-думалі, дзе ж ён, гэты самы расшуканы жыхар Балканаў. Мо ён таіцца ў чорнай рызе ў праваслаўным манастыры? Піша свае раманы ў манаскай рэспубліцы Атос на поўначы Грэцыі, у кельлі сэрбскага манастыра Хіландар, у вінным склепе якога ўсё яшчэ вісіць ягоны партрэт?

Не, казалі іншыя, ён у Расеі, у вёсцы на возеры Байкал, пад абаронай сібірскіх адлегласцяў і крамлёўскай магуты. Альбо ён вядзе — гэтка вэрсіі выказваліся найчасцей — неспакойнае, зацкаванае жыццё «лятучага чарнагорца» — выклятага, вечнага вандроўніка на перарэзаным горнымі цясьнінамі памежжы на суцьку Сэрбіі, кантраляванай сэрбамі ўсходняй Босніі ды ягонай роднай Чарнагорыі.

Адказ на гэтае пытаньне аказаўся такі прараіцны, што яго можна нават лічыць арыгінальным. Хто б падумаў: найвядомейшы (калі не лічыць экс-генэрала Младзіча) ўцякач ад Міжнароднага трыбуналу па ваенных злачынствах у Гаазе быў арыштаваны ў звычайным гарадзкім аўтобусе ў сэрбскай сталіцы, па дарозе з новазбудаванага мікрараёну Наві Београд у прадмесьце Батаніца.

Не хапала яшчэ толькі, каб на яго звярнулі ўвагу толькі таму, што ў яго не было білета! Але нельга і сказаць, што хаця б частка ўсіх ранейшых блытаных здагадак наконт месцазнаходжання Караджыча не была на нейкі момант часу слушнай, бо ўсё-такі ён больш чым дзесяць гадоў хаваўся ад правосуддзя, і не празьдзіў жа ён увесь гэты час ў грамадзкім транспарце Бялградзе.

У той самы час нельга сказаць, ці сапраўды Караджыч «хаваўся» ўсе гэтыя гады, ці проста яго не шукалі. Магчыма, ён быў цягам гэтых гадоў сапраўды «схаваўшыся» ў Бялградзе — але магчыма, ён проста тамака жыў. Ва ўсякім разе, сьцьверджанні сэрбскай спэцслужбы, маўляў, яна вась так, зусім нечакана выйшла на ягоны след пасля шматгадовых марных пошукаў, гучаць ня надта пераканаўча.

Адначасова няма падставаў меркаваць, што Караджыч добраахвотна здаўся пад ціскам новага ўраду. Калі б ён сам мог інспіраваць здачу, дык ягонае затрыманьне выглядала б больш бліскуча, адбылося б на большай сцэне, бо Караджыч любіў вялікі размах. Вось як, скажам, пасля 26 лютца 1993 году, калі ў падземным гаражы Сусьветнага гандлёвага цэнтру ўзарваўся грузавік з выбухоў-

Абвінавачваньні

Пракуроры Гааскага трыбуналу выстаўляюць Радавану Караджычу абвінавачваньні ў злачынствах супраць чалавецтва, парушэньнях законаў і звычайных вайны (ваенных злачынствах) і генацыдзе, усяго па 11 пунктах. Як асобныя абвінавачваньні праходзяць генацыд (у Срэбраніцы) і суўдзел у генацыдзе; забойствы розных катэгорыяў людзей кваліфікуюцца то як ваенныя злачынствы, то як злачынствы супраць чалавецтва; зьдэкі з мусульманаў і харватаў у канцлягерах у сэрбскай зоне Босніі, у тым ліку гвалтаваньні, падпадаюць пад артыкул «ганьненні паводле расавай, нацыянальнай ці рэлігійнай прыкметы»; дэпартацыя (злачынства супраць чалавецтва); тэрор супраць грамадзянскіх асобаў (ваеннае злачынства); захоп закладнікаў (ваеннае злачынства); іншыя нялюдзкія акты (злачынствы супраць чалавецтва).

доміць, кім хацеў быць Караджыч перш, чым ён узышоў на правінцыйную сцэну басьнійскай палітыкі, рэпэртуару якой у першай палове 1990-х судзілася выйсьці на вялікую сцэну палітыкі ўсясьветнай. У 1980-х Караджыч доўга спрабаваў самасцьвердзіцца ў інтэлектуальных гуртках тады яшчэ славунай сваёй культурнай разнастайнасьцю сталіцы Босніі і Герцагавіны.

Ён хацеў, каб яго лічылі паэтам, але ніяк ня мог прабіцца на літаратурную сцэну Сараева. Ягоны паэтычны зборнік «Ludo koplje» (Звар'яцелая дзіда) не прыцягнуў да сябе ўвагі. Толькі з распадам Югаславіі ягоны да таго прыгнечаны імпрэт прабіў сабе дарогу. Басьнійская вайна стала праекцыяй ягонай

эксальтаванай патрэбы ў тым, каб зь ім лічыліся; патрэбы, якую ён, праваліўшыся як творца, мог задаволіць цяпер у палітыцы.

Балазе, правілы гульні ў Босніі тады вызначыў ніхто іншы, як Караджыч — сялянскі сын, перасялевец з Чарнагорыі, для якога басьнійская зямля і яе самабытнасьць засталіся нечым чужым. Ніхто не захацеў чытаць ягоныя вершы, а ягоны палітычны шэдэўр — асада Сараева — прынес яму ўсясьветную вядомасьць. Гэта была вядомасьць, якой ён так даўно і марна прагнуў, якой жадаў, якой ён, на ягоную ўласную думку, заслужыў. Час помсты пераможцам мірнага часу павінен быў прынесці невымоўнае задавальненьне такому чалавеку, як Караджыч, якога амаль усе назірльнікі апісваюць як надзвычай пыхлівую, пустую і самазакаханую асобу: маўляў, у Босніі і Герцагавіне пад ягоным палітычным кіраўніцтвам людзей мардуец тысячамі, але магутныя палітыкі сьвету хочуть дамаўляцца зь ім аб міры. Там, дзе ён выступае, мільгаюць камэры і мікрафоны, усясьветна вядомыя часопісы прысьвячаюць яму свае асноўныя артыкулы.

Ён, Караджыч, на некалькі гадоў ператварае гэтую прыфэрью ўсясьветнай палітыкі ў яе цэнтар, і насалоджваецца магчымасьцямі выказацца, як у чэрвені 1993 г. у Афінах, дзе яго з усімі дырымоўнімі прымаў тагачасны правадыр грэцкай апазыцыі і пазнейшы прэм'ер Андрэас Папандруў: «Сёньня ў нас сталася толькі два сябры — грэкі і Бог, але гэтага няма, скажы ён тады. Гэта — тыповае Караджычавае выказваньне, адзін з шматлікіх патэтычных сказаў кепскага рамана, якім было жыццё Караджыча.

Ёсьць і іншае выказваньне, якое яшчэ больш яскрава сведчыць пра ягонае бачаньне самога сябе. У жніўні 1995 году за тры месяцы да заканчэньня вайны ў Босніі і Герцагавіне, у інтэрвію адной швайцарскай газэце Караджыч заявіў: «Я не хачу параўноўваць сябе з Ісусам Хрыстам. Але яго таксама асудзіў увесь сьвет — хаця ён меў рацыю. Я таксама маю рацыю, я служу майму народу. Я мог бы ўцячы ў Эўропу, як псыхіятар я мог бы зарабіць там кучу грошай. Але я — патрыёт».

У гэтай вайне Караджычу нарэшце ўдалося атрымаць тое, у чым яму было адмоўлена за часы міру — ён быў прызнаны сэрбскімі інтэлектуаламі, прынамсі іхным нацыяналістычным крылом, якое было расчаравана ў Мілошавічы, апантаным справай захаваньня ўласнай улады. Адным з інтэлектуалаў, чый-го сяброўства Караджыч шукаў і якое знайшоў, быў бялградзкі пісьменьнік Брано Црнчэвіч, вядомы сваімі бліскучымі афарызмамі і нацыяналістычным пісьмам. У ягонай кнізе афарызмаў «Дзяржэксман» ёсьць адно выказваньне, якое, лічы, на чале напісанае ў Караджыча і яму падобных — «Прагны ўлады графаман горшы за ахвочага да пісьменьніцтва ўладара».

Пераклаў з нямецкай зь вязыччымі скараччэньнямі Сяргей Богдан паводле «Франкфуртэр альгемайне цайтунг»

ВАСКОЖ

Беларусь выйшла ў сусьветныя лідэры па самагубствах

Гэта можна патлумачыць дэградацыяй сацыяльнага капіталу і дэгуманізацыяй. Ёсьць і сувязь зь нерэлігійнасьцю насельніцтва. Затое ўзровень суіцыдаў мала звязаны зь заможнасьцю.

За апошнія дзесяцігодзьдзёў Беларусь выйшла ў сусьветныя лідэры па колькасьці самагубстваў. Іх узровень вялікі ва ўсіх краінах рэгіёну, але Беларусь за апошнія гады абганала Расею, Латвію, Украіну — усіх, акрамя Літвы.

Навукоўцы тлумачаць гэты змрочны ўзлёт ростам спажываньня алькаголю, суб'ектыўным адчуваньнем адсутнасьці жыцьцёвых пэрспэктываў, дэпрэсіўным асяродзьдзем, нізкімі выдаткамі на культуру, а таксама тыпам культурнай традыцыі.

Сацыёлягі з Інстытуту Гэлапа паказалі таксама сувязь колькасьці самагубстваў з рэлігійнасьцю грамадства. Сусьветныя сацыялягічныя дасьледаваньні Інстытуту з 2005 да 2006 году выявілі, што рэлігійныя краіны маюць ніжэйшыя паказьнікі самагубстваў.

Рэспандэнты, якія бралі ўдзел у апытаньні, адказвалі на наступныя пытаньні: «Ці грае рэлігія важную ролю ў Вашым жыцьці?», «Ці хадзілі Вы ў цар-

кву за апошні тыдзень?», «Ці давярэце Вы рэлігійным арганізацыям у сваёй краіне?». Станоўчыя адказы на гэтыя пытаньні давалі паказчык агульнага ўзроўню рэлігійнасьці ў краіне.

Параўнаньне паказчыку рэлігійнасьці ў розных краінах зь статыстыкай самагубстваў за 2007 год вырысоўвае яскравую тэндэнцыю: у больш рэлігійных краінах самагубстваў менш.

Напрыклад, Філіпіны маюць найвышэйшы паказьнік рэлігійнасьці ў сьвеце (79), у Японіі

Першасную ролю адыгрывае, відаць, суб'ектыўнае адчуваньне жыцьцёвае беспэрспэктывнасьці.

ён адзін з найніжэйшых у сьвеце (29). А самагубствы? На Філіпінах яны здараюцца ў 12 разоў радзей, як у Японіі!

Парагвай, дзе паказчык рэлігійнасьці нашмат вышэйшы за суседні Ўругвай, мае і статыстыку самагубстваў у 4,5 разы ніжэйшую за ўругвайскую.

Месца ЗША ў сьпісе «рэлігійнасьці» краінаў знаходзіцца недзе ў сярэдзіне (61). Гэткае ж сама месца ў гэтай краіне і паводле статыстыкі самагубстваў,

32-е — з 67 краінаў.

Інстытут Гэлапа ўключыў у сваё дасьледаваньне толькі 67 краінаў, бо апошнія звесткі пра самагубствы ў многіх краінах былі недаступныя.

Агульныя высновы сацыёлягаў пацвярджаюцца таксама на прыкладзе асобных рэгіёнаў, у тым ліку краінаў былога СССР. Да прыкладу, у 12 постсавецкіх краінах назіраецца выразная карэляцыя самагубстваў і рэлігійнасьці. У гэтым пляне самыя выразныя краіны — Армэнія, Грузія і Таджыкістан, дзе паказьнік рэлігійнасьці высокі, асабліва калі параўнаць яго з паказьнікам у астатніх постсавецкіх краінах. Статыстыка самагубстваў стабільна нізкая ў трох пералічаных краінах.

У той жа час, як вынікае з табліцы, паказьнік самагубстваў мала звязаны зь заможнасьцю людзей.

У цэлым, больш заможныя краіны менш рэлігійныя. Рэлігійнасьць зьмяншаецца суадносна з ростам дабрабыту. Дык вось, дасьледаваньне паказвае, што статыстыка самагубстваў трохі вышэйшая ў больш заможных краінах. Аднак адносіны паміж узроўнем ВУП і самагубствамі не такія моцныя, як з рэлігійнасьцю.

Варта адзначыць, што бедныя краіны з больш высокім паказьнікам рэлігійнасьці маюць не заўсёды поўную статыстыку самагубстваў — празь не-

Краіна	узровень самагубстваў	рэлігійнасьць
Беларусь	36,80	35
Расея	36,15	28
Казахстан	29,95	43
Вугоршчына	28,45	36
Славенія	25,90	41
Латвія	25,70	32
Украіна	25,15	37
Японія	24,20	29
Эстонія	21,40	21
Бэльгія	21,30	33
Фінляндыя	20,55	36
Францыя	18,30	30
Малдова	17,25	55
Аўстрыя	16,15	46
Чэхія	15,80	26
Уругвай	15,45	34
Данія	13,65	29
Кубы	13,55	36
Швэцыя	13,30	23
Славаччына	13,16	47
Нямеччына	13,15	37
Румынія	12,75	66
Канада	11,65	49
Нарвэгія	11,55	29
ЗША	11,05	61
Індыя	10,75	76
Сынггапур	10,05	68
Ірляндыя	9,75	63
Нідэрлянды	9,35	30
Кіргізія	9,00	48
Аргентына	8,80	49
Гішпанія	8,25	32
Італія	7,25	56
Вялікабрытанія	7,05	33
Ізраіль	6,25	44
Узбэкістан	5,55	52
Каломбія	5,30	69
Вэнэсуэла	5,10	63
Бразылія	4,35	69
Грэцыя	3,20	52
Парагвай	3,05	79

рэгулярнасьцю мэдыцынскай справаздачнасьці ці праз грамадзкае клейманьне гэтай зьявы. Аднак калі параўноўваць паказчыкі толькі заможных краінаў, у якіх справаздачнасьць дакладная, тым ня менш, адназначна выяўляецца трывалая ўзаемасувязь паміж рэлігійнасьцю і ўзроўнем самагубстваў.

Вядома, адной рэлігійнасьцю справа не тлумачыцца. Так, узровень самагубстваў у Беларусі вышэйшы, чым у менш рэлігійных і больш заможных суседніх Эстоніі, Латвіі, Чэхіі ці нават Расеі. Хоць мусіла б быць наадварот. Тут першасную ролю адыгрывае, відаць, суб'ектыўнае адчуваньне жыцьцёвае беспэрспэктывнасьці, сама сутнасьць сыстэмы кантролю над чалавекам, збудаванай у краіне, у спалучэньні з культурнай спадчынай.

Мікола Бугай,
Раман Маладзьяшын;
паводле gallup.com

Мэтады апытаньня

Вынікі атрыманыя на падставе апытаньня, зробленага сам-насам ці па тэлефоне, якое ладзілася ў 2006 г. і ў якім бралі ўдзел каля 1000 дарослых людзей з кожнай краіны. Для ўсіх краінаў у сьпісе статыстычная памылка сярэдняга паказьніку рэлігійнасьці можа складаць 3%. У дадатак да памылкі выбаркі, пастаноўка пытаньня і практычныя складанасьці ў правядзеньні апытаньня могуць вылівацца ў памылкі ці адхіленьні ў выніках апытаньня.

Узровень самагубстваў

Узровень самагубстваў — гэта колькасьць суіцыдаў на 100 000 насельніцтва, згодна з статыстыкай Сусьветнай арганізацыі аховы здароўя за 2007 год, па ўсіх краінах, дзе гэтыя звесткі былі даступныя. Сярэдняя карэляцыя між рэлігійнасьцю і ўзроўнем суіцыдаў была $r_{65} = -64$, $p < 0,01$.

Сьцягі «Басовішча»

Адна з тых рэчаў, што ўдалася на 19-м «Басовішчы», — зрабіць зь яго мэдыяпадзею. Піша Сяргей Будкін.

Тое, што да «Басовішча» дабралася зусім няшмат людзей, першымі адчулі жыхары Гарадку, што здаюць беларусам падчас фэсту пакоі ў сваіх хатах. «Сваіх заўсёднаў сёлета так і не дачакаліся, хата будзе пуставаць», — раней такога ад тутэйшых пачуць было немагчыма. Далучэнне Польшчы да Шэнгену ды адсутнасць каардынацыі ў Беларусі сапраўды адбіліся на наведвальнасці фэсту. У Менску зь сямі сотняў ахвотнікаў паехаць у Гарадок візы атрымалі толькі 150, не папэнціла і некалькім гуртам — з хэды-нэраў фэсту не даехалі Znich і Zet (адмовіліся ў апошні момант), часткова Zatozcka ды яшчэ тры канкурсанты. Нямаведама, хто вінаваты —

Экспэрымэнты

У выніку на шэсьць прызоў ад арганізатараў ды спонсараў фэстывалю прэтэндавалі ... шэсьць гуртоў, а сярод публікі часцей можна было пачуць польскую мову, чым беларускую. Акрам тутэйшых, нешматлюднасць адбілася яшчэ і на гурце «Крама», які да ўсяго стаўся ахвярай арганізатарскага эксперымэнту. Каманда Ігара Варашкевіча ўпершыню выступала на сцэне «Басовішча», калі яшчэ было сьветла — яны адкрылі першы дзень і сабралі на свой выступ чалавек з дваццаць. «Плюс тут толькі адзін — можна пайсьці раней піць віно», — сказаў пасля свайго сьвету Ігар Варашкевіч. І гэта быў не адзін эксперымэнт з праграмаю. Леташніх пераможцаў на фэст было вырашана не запрашаць (выступіў толькі адзін зь іх — SOK). Замест «Фляў-

На вялікае дзіва глядачоў, польскія ахоўнікі змушалі апуськаць сьцягі.

са» ды «Уніі» на сцэне «запальвалі» зусім няўцяжымны польскі гурт Gate і менскі «Рахіс» — хлопцы душэўныя, але надта ўжо сырыя што да гучанья. Як выявілася, для іх выступ быў дэбютам на вялікай сцэне. Праз адбор з прынцыпу «па знаёмстве» сёлетняе «Басовішча» (асабліва другі дзень) у музычным пляне

было малацікавым. Майстар-кляс давалі ўкраінцы «І друг мой грузавік» і палякі Dick4Dick. І адны, і другія, як выявілася, зусім ня ведалі, куды прыехалі. Іх вакалісты, не згаворваючыся, выказалі думку, што «Басовішча» зьяўляецца, напэўна, «фэстывалем добрых бас-гітарыстаў». Тым ня менш, расейскамоўны

па жыцьці вакаліст «грузавікоў» Антон Сьлепакоў адчуў, што фэст мае нацыянальную афарбоўку і вырашыў са сцэны размаўляць паўкраінску. Госьці сёлетняга Sziget у сьпявалі дурнаватыя песні пра футбаліста Дэль П'ера і заклікалі рабіць выбар на карысьць мінеральнай вады. Хто бачыў гэты гурт з

Tlusta Lusta давалі на «Басовішчы» «антыкалгаснага» панк-року.

Вынікі конкурсу фэстывалю «Басовішча-2008»

Прыз ад польскага радыё «Беласток» (бясплатны запіс у студыі) — Tlusta Lusta

Прыз ад радыё «Рацыя» — Spita'ль F

Прыз ад тэлеканалу «Белсат» — Tlusta Lusta

Прыз ад «Польскага радыё для замежжа» — «Глюкі»

Прыз ад Беларускага аб'яднаньня студэнтаў — Tlusta Lusta

Прыз ад вайта гміны Гарадок — Spita'ль F

Днепрапятроўску ўпершыню, былі зьдзіўленыя: музыкі выкарыстоўваюць толькі бас і бубны, але гучаць вельмі шчыльна і зладжана.

«Што гэта за сьпіс, дзе ULIS і N.R.M.?» — наракаў на праграму 19-га «Басовішча» Лёнік Тарасевіч. Пачэсны старшыня журы на ранейшых фэстывалах сёлета быў у Борьку толькі ў якасьці назіральніка. «Глядзець няма на што. Наўкол самадзейнасць», — выказаўся мастак пасля выступу 5set5.

Тэлекамэры і сьцягі

Адна з тых рэчаў, што ўдалася на 19-м «Басовішчы», — зрабіць зь яго мэдыяпадзею. Праўда, ужо падчас фэсту, а не папярэдне. Мясцовыя беларусы адзначалі, што зусім мала рэкламалася «Басовішча» сёлета. Затое выпуск мясцовага нумару Gazety Wyborczej за 18 ліпеня выйшаў з 4-старонкавым беларускамоўным дадаткам «Газета на Бась», а жывая трансляцыя вялася праз інтэрнэт, радыё і тэлебачаньне. Што праўда, апошняя акалічнасьць дала падставы для невялікага скандалу. Яшчэ на самым пачатку імпрэзы, на вялікае дзіва глядачоў, польскія ахоўнікі змушалі апуськаць беларускія сьцягі. Пайшлі чуткі, што яны шкодзяць тэлекамэрам «Белсату». Прадстаўнік каналу Аляксей Дзікавіцкі ўдакладніў: ніхто ня просіць згорьтаць сьцягі, было толькі пажаданьне трымаць іх у руках, а не на дрэўках. Арганізатары фэсту дык наогул спасаліся на польскі закон «Аб масавых мерапрыемствах», паводле якога карыстаньне тымі дрэўкамі для сьцягоў забаронена. Адзін з мясцовых беларусаў, што бачыў усе 19 фэстывалаў, ад гэтага інцыдэнта быў у шоку: «Такога яшчэ на «Басовішчы» не здаралася!» Крыкі глядачоў «Ганьба!» на «Басовішчы» — зьява сапраўды экзатычная.

Лукашэнка не даехаў

Конкурс маладых выканаўцаў на «Басовішчы-2008» быў багатым на адкрыцьці, хоць і не даехалі патэнцыйныя фаварыты — «Хуткі смоўж» з вакалістам, што мае калярытнае прозьвішча Лукашэнка ды «Голая манашка» з харызматычным Федзем, што нядаўна выйшаў з калені. Уразіў гурт Spita'ль F (2-е месца), што распрацоўваюць псыхадэлічную рок-дзіялянку. Падчас аб'яшчэньня вынікаў іхны вакаліст Андрэй Зелянеўскі заляпіў рот скотчам, на якім напісаў: «Дзякуй». На такі ўчынак ён «натхніўся» пасля леташняга здарэньня, калі музыка з «Фляўса і Кляйна» крычаў са сцэны «Спасібо вам!». Вельмі цікава гучалі мясцовыя музыкі з Гарадку Overday, што адмыслова да «Басоў» падрыхтавалі беларускую праграму. На вялікае дзіва аніякім прызам яны адзначаныя не былі. «Глюкі» атрымалі 3-ю прэмію хутчэй за свае ранейшыя заслугі, чым за канкрэтны выступ на гэтым фэстывале. Надта ўжо нязладжана гралі магільніцы ды і вялікія праблемы з гукам іх перасьледалі. У пэўнай ступені нечаканым можна назваць выбар пераможцы «Басовішча». Гарадзенскі гурт Tlusta Lusta працягвае традыцыю сваіх папярэднікаў — зорак беларускіх фэстаў канца 1990-х — «Кальяну» ды Devation. На «Басовішчы» яны давалі бруднага «антыкалгаснага» панк-року, кпілі з жыхароў аграгарадкоў ды аматараў сэрыялаў, а пры канцы зайгралі адзін з гітоў Вясны-2006 — «Колер маёй рэвалюцыі».

Глыток беластоцкага року Step

Беларускі падляскі рок мае нядоўгую, але насычаную гісторыю. Пачалася яна ў сярэдзіне 1990-х, калі беластоцкія хлопцы з гурту R.F.Braga першымі запісалі цалкам беларускамоўную праграму. Пры канцы 1990-х праект Zego-85 выступіў разам зь беларускімі рок-зоркамі ў Менску. Шэраг камандаў з Падляшша пэрыядычна бралі ўдзел ў музычных складанках і праектах. Але ўсё адно — для беларусаў падляскі рок застаецца таямніцай. Ён існуе і разьвіваецца сам у сабе. «Для палякаў — мы беларускі гурт, а вось беларусы нас прымаюць за польскіх выканаўцаў», — неяк акрэсьліў сытуацыю Сенька з Zego-85. Падляскі рок ужо стаўся зьяваю, якая пры тым зусім не асэнсаваная ў Беларусі. У беларускамоўным Беластоку — свае легенды, назвы якіх у Беларусі чуў хіба самы абазнаны — Viadro, «Кардон», «Гоман». Большасьць цікавых праектаў, што зьявіліся пры канцы 1990-х зьніклі, так і не пакінуўшы запісаў. На шчасьце, новае пакаленьне музыкаў больш рупліва ставіцца да сваёй творчасці і раз-пораз засядае ў студыі.

на прызнаньне, урыўкамі недаказаных думак ды няпоўным пераказам асабістых перажываньняў. У цэлым жа — гэтую працу можна паставіць у шэраг самых цікавых у беларускім року пачатку новага стагодзьдзя.

Алег Кабзар

12 сноў, Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska-Białoruś, 2008

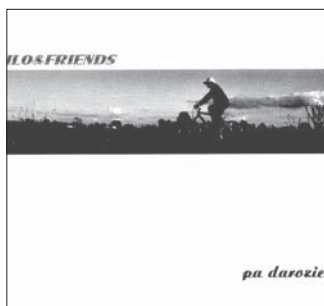

Стоячы, упісаны ў квадрат.

Алег Кабзар паходзіць з Гомелю, адукацыю атрымаў у Беларускай акадэміі мастацтваў, але вырашыў пераехаць у Польшчу, дзе прафэсійна заняўся музыкай. Ён саліруе ў Беластоцкае філярмоніі, і, між іншага, піша песьні для свайго задавальненьня. «12 сноў» — ягоны дэбютны дыск, хоць цікаўныя маглі пачуць колькі яго песьняў у сумеснай працы з Тамашам Сулімам «Трэцяе акно» — у 2002 годзе хлопцы дуэтам перамаглі на «Бардаўскай песьні». У музычным сэнсе гэтая праграма куды багацейшая. Часам паэт хіліцца ў рокавае гучаньне («Бура над правінцыяй»), а месцамі дэманструе сваю любоў да джазавай музыкі («Іду»), сустракаюцца і блюзавыя матывы («Блюз»). У «Снах» сумяшчаюцца два захапленні Кабзара — фактычна гэта назіраньні мастака, толькі выкладзеныя не на палатне, а падазеныя праз музыку. Творца назірае за рэчаіснасьцю «стоячы, упісаны ў квадрат» ды шукае «адценьне фіялету ў гарадзім пэйзажы». Аранжароўкі кампазыцыі — вытанчаныя і прадуманыя да дробязяў, пры тым зусім немудрагелістыя. У акампанэмент у дапамогу акустычнай гітары пакліканыя клявішныя, кантрабас і пэркусія. Кабзар сьпявае на вершы Яна Чыквіна, Надзеі Артымовіч і Анатоля Сыса, але пераважная частка — аўтарскія творы. Сярод уласных шэдэўраў можна вылучыць «Бура над правінцыяй» і ўжо вядомыя з «Трэцяга акна» — «Восень. Вобраз. Сьнег» і песьню пра «Паэтаў», што «паміраюць тады, калі нараджаюцца чорныя лістапады».

По&friends

Pa darozie, Programnaja rada tydnioivika «Niva», 2008

Пасуе да «Бардаўскай восені».

Калі прыйдзе сон, інтэрнэт-сынгл, 2008

music.fromby.net

Калі 5set5 упісваецца ў фармат «Басовішча», то іншы праект Ілоны Карпюк — По&friends больш пасуе да «Бардаўскай восені». Большасьць песьняў гэтага праекту — камэрныя баляды выкананыя ў акустыку. Сярод аўтараў твораў — сама Ілона і музыка зь Бельску Лукаш Сьцепанюк, а таксама Анатоля Сыс і Ўладзімер Караткевіч. Кожная зь песьняў мае патэнцыял сапраўднага гіту, асабліва «Танга», якое Ілона выконвае яшчэ з часоў навучаньня ў беларускамоўным ліцэі. Нельга не адзначыць харызматычны хрыплаваты вакал Ілоны, які напоўніцу раскрываецца ў цудоўнай песьніцы «Супі». Вельмі добра падышоў да яе манеры выкананьня верш Сыса «Калі краты расьпілаваць...» (песьня «26.10.2007»), які яна хутэй не пая, а прагаворвае, як малітву. Аранжароўкі ў По&friends зусім не складаныя, але поўныя нечаканых музычных хадзоў (як у «Сьцяне»), а народная «Вясна-красна» (якая тут завецца «U wioscy») загучала зусім нечакана. Гэта музыка, якая можа спадабацца кожнаму беларусу, незалежна ад ягонага ўзросту і музычных упдабаньняў.

Толькі два акорды.

Праект вядомага падляскага музыка беларускага паходжаньня Лукаша Сьцепанюка — ды-дзэя польскага радыё Eska і стваральнік польскамоўнага парталу пра беларускую музыку Zona. Ягоныя песьні раз-пораз зьяўляюцца на беларускіх складанках («Сэрца Эўропы in Rock», «Пасадзіў Dead Reap`ку»). Step пры ўсёй сваёй любові да рок-гучаньня любіць паэкспэримэнтаваць з электронікай. «Калі прыйдзе сон» — плён апошніх экспэримэнтаў аўтара альтэрнатыўнага гімну Бельску. Музыка вырашыў запісаць праект, заснаваны на песьнях, сыграных толькі на двух акордах. Вядома ж, усе яны будуць розніцца між сабой. Трэкі «Спалох» і «Калі прыйдзе сон» выканаўца ўжо выклаў у сьцева і ўжо рыхтуецца запісаць яшчэ адну канцэптуальную двухакордавую песьню.

Сяргей Будкін

5set5

Х, Беларускае аб'яднаньне студэнтаў у Польшчы, 2007

Упоровень зь беларускімі рок-лідэрамі.

Беластоцкі гурт на чале з Ілонай Карпюк — добра вядомы заўсёднякам «Басовішча». Гэта іхняя першая за чатыры гады студыйная праца, якая сапраўды ставіць іх упоравень зь беларускімі рок-лідэрамі. Калі яшчэ некалькі год таму 5set5 на сцэне ва ўрочышчы Борык гучалі сыравата, то цяпер у іх зьявіўся свой шчыльны і пазнавальны саўнд. Перадусім гэта жорсткая гітарная музыка з разважлівымі тэкстамі, але знаходзіцца тут месца і кранальным псыхадэлічным балядам, і працяглым электронным адступленьням, як у адным з самых шыкоўных трэкаў «Intro». Пасьля некалькіх запаржавых нэрвовых нумароў асабліва чапляе мягчэйшая за астатнія «Я буду» — разынка ўсёй праграмы, хоць музыкі спачатку не хацелі яе ўключыць у альбом. 5set5 беларускія слухачы маглі б палюбіць ня менш за Indiga і (хто яго ведае!) «Новае неба». Але Ілона пры ўсёй яе грамадзкай актыўнасьці свае песьні сацыяльнымі матывамі не абгрувацьчае. Жаночкае «Я» выходзіць на першы плян і гэта падкрэсьліваецца ў назвах саміх твораў («Така-Я», «Празрыста-Я», «Красна-Я»). «Х» — лішне сьведчыць пра асаблівасьці жаночай лэгікі. Прэтэнзія на спавядальнасьць ёсьць, але пры пільным разглядзе бачна, што песьні поўняцца толькі цьмянымі намёкамі

<p>UA Тартак Ху4 Інкунабуна Найданакы</p> <p>PL Habakuk Rockaway Melanola Voo Voo</p> <p>FR Vladivostok</p>	<p>BY Zet ULIS Klana IQ-48 E:K:</p> <p>Neuro Dubel LitvinToll WZ-ORKESTRA Стары Ом-сэ Pomidor/OFF P.L.A.N. Žyglmont Vaza Patyzone Джамбібуи</p>
--	--

ДАЛУЧАЙСЯ!

ВЯЛІКІ
РОК-ФЭСТ
У ЛЬВОВЕ

БУДЗЬ ВОЛЬНЫМ!

8-10
жніўня

Даведкі ў Менску: 6490888, 1948887 www.festsvabody.org

Канец беларускай тэніснай казкі

Беларусы прайгралі па сваім корце зборнай Польшчы матч Кубка Дэвіса (1:4). Нягледзячы на гэта, дзякуй, Максім і Уладзімер!

Зараз перад нашымі тэністамі замаячыла перспектыва скаціцца на самы ніз сусветнай тэніснай піраміды. Зборная Польшчы датэрмінова выйграла матч Кубка Дэвіса. Потым прайшлі яшчэ дзве сустрэчы. Адно беларусы выйгралі: Андрэй Каратчэня перамог Ежы Яновіча 3:6, 6:2, 6:4.

У беларускай тэніснай казкі аказаўся драматычны фінал. Палякі ехалі ў Менск... каб прайграць. Амаль усе спецыялісты прадказвалі перамогу беларусам, асабліва пасля таго, як адмовіліся ехаць у Менск першыя нумары зборнай заходняй суседкі: Алейнічак і Кубат.

Другім нумарам у палякаў паехаў 17-гадовы Ежы Яновіч, які ў пятніцу жорстка ўказаў Мірнаму на ягонае сённяшняе месца ў сусветным тэнісе, раскатаўшы беларуса ў трох сэтах.

Цяпер зборная Беларусі ў верасні пазмагаецца са зборнай Грузіі за права застацца ў 1-й Эўра-Афрыканскай групе Кубка Дэвіса. Гаспадар матчу шчэ не вядомы. Той, хто прайграе, падае яшчэ ніжэй, у 2-ю групу, адкуль выбрацца будзе вельмі цяжка.

Чатыры гады таму беларусы дабраліся да паўфіналу асноўнай групы Кубка Дэвіса, дзе прайгралі зборнай ЗША. А да гэтага былі бліскучыя перамогі над Расеяй, Аргентынай, праз год — над Гішпаніяй.

Таму вінаваціць Мірнага і Ваўчкова ў проигрышы палякам ня

тое, што не выпадае, а антычалавечна.

Яны некалькі год запар удвох трымалі зборную Беларусі сярод 16-ці наймацнейшых зборных сьвету.

Да гэтага часу не забыць той драматычны матч Беларусь — Расея ў лютым 2004 г. Прычым памятаецца ня столькі траўма Ваўчкова, атрыманая ім у першым матчы, а потым ягонае бліскучае вяртаньне на корт у нядзелю, а мэгагульня (у гэтым слове ніякай іроніі) Макс Мірны — Марат Сафін. Гульня, што доўжылася пяць гадзін. Але варта было зазірнуць тэлекамэры ў вочы Макса, каб зразумець, ён або выйграе той матч, або памрэ на корце. Трэцяга ня дадзена.

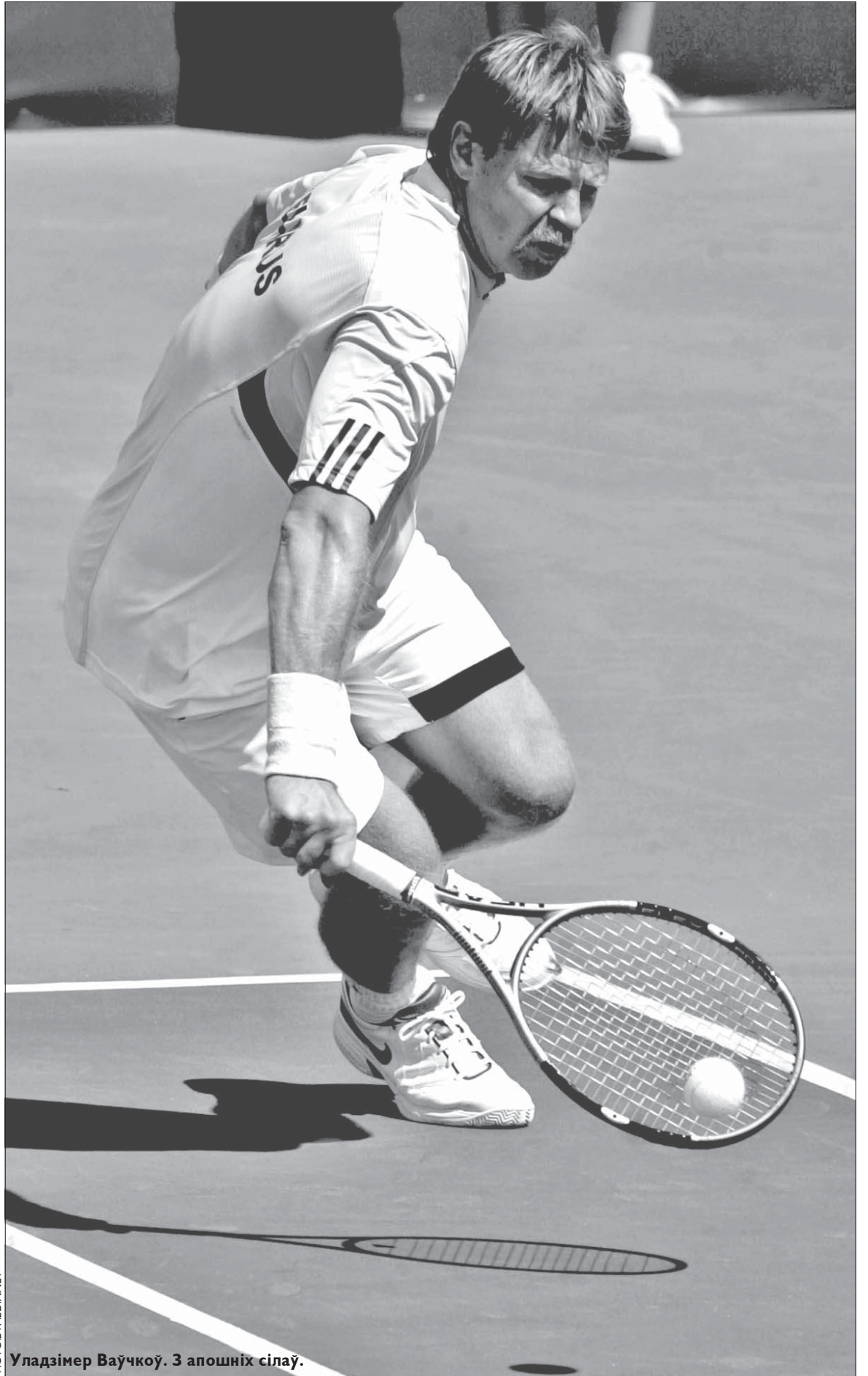
Віна ў сённяшняй паразе кіраўніцтва беларускага тэнісу. За тое, што за 10 год ніхто на зьмену Мірнаму і Ваўчкову ў мужчынскім тэнісе не прыйшоў. У Швайцарыі адмаўляецца гуляць за зборную Фэдэрэр, там трагедыі ня робяць, бо хапае тэнісістаў.

У нас жа толькі вечна моладзь, што падае надзеі, якая нічога не паказвае, бо ёй не даюць гуляць. Дзе ж досьведу набірацца?

Казка скончылася, пачынаюцца суворыя будні бяз Мірнага і Ваўчкова.

Дзякуй вам, Максім і Уладзімер за тое, што радалі нас цягам некалькіх гадоў, і даруйце за тое, што не далі вам свечасова і годна сысьці.

Міхась Трайчанскі

Уладзімер Ваўчкоў. 3 апошніх сілаў.

У Жыровічах быў пажар

Досьвіткам на тэрыторыі Сьвята-Ўспенскага манастыра ў Жыровічах загарэўся прадуктовы склад. Гасілі пяць пажарных разьлікаў. Пацярпелых няма, але дужа пашкодзана страхам будынку ды пагарэлі прадукты.

Налётчыкам далі тэрмін з трансфэрам

Гэтае небясьпечнае злачынства было ўчыненае ў 2005 г., і доўгі час яго не ўдавалася раскрыць. Тады сярод белага дня на дарозе была абстраляная аўтамашына, на якой

везьлі месячную зарплату работнікам Гомельскага горнаўзбагачальнага камбінату. Шэсьць узброеных злачынцаў у масках зьніклі зь месца здарэньня з больш як 109 млн рублёў.

Злачынцы знайшліся на суседняй расейскай Браншчыне. Амаль праз год там затрымалі двух украінцаў, якія спрабавалі перайсьці мяжу ва Ўкраіну зь мяшком, у якім знаходзіліся часткі аўтамата Калашнікава і вінчэстар. Па выніках сьледства, двое злачынцаў правядуць па некалькі гадоў у расейскіх турмах, адзін (таксама украінец) — ва ўкраінскай. А калі яны

там адбудуць пакараньне, іх даставяць у беларускую турму: аднаго на 11 гадоў і двух — на 9.

Траіх жа іх суўдзельнікаў таго злачынства дагтуль знайсьці не ўдалося.

У Салігорску знайшлі баксёра з нажом у грудзях

Ва ўласным доме з нажом у грудзях знойдзены мёртвым 38-гадовы баксёр Віталь Шкраба. Цела спартсмена знайшла ягоная маці. Сьледчыя лічаць, што ён скончыў жыцьцё самагубствам. Баксёр апошнія гады пакутваў ад невыноснага болю ў сьпіне. Дзьверы ў

пакой загінулага былі замкнёныя знутры. Віталь Шкраба пачаў прафэсійную кар’еру ў 1997 годзе. У рэйтынгу баксёраў зь Беларусі ў супэрцяжкай вазе ён займаў трэцяе месца.

Непагода нарабіла шкоды

У выніку моцнага ветру пацярпелі паселішчы ў Гомельскай і Менскай абласьцях, у 30 хатах былі пашкодзаныя дахі, у Петрыкаўскім раёне абрынулася воданепарная вежа, багата дзе на Палесьсі палегла жыта. Тым часам працягваецца ліквідацыя пасьледкаў моцнага ветру, які 14

ліпеня пакінуў безь сьвятла 50 паселішчаў і моцна пашкодзіў лясы ў Бярэзінскім раёне.

У прыродзе таго ўрагану было нешта містычнае, паведамляе АНТ. Калі ствалы хіліліся да зямлі, мэтэастанцыі фіксавалі хуткасьць ветру ўсяго 8 мэтраў у сэкунду. Патлумачыць гэтакія дзівосы надвор’я ня могуць нават сыноптыкі. Кажуць, што рэзкія парывы ветру мелі лякальны характар. У ліквідацыі цяпер задзейнічаны больш за 2 тысячы чалавек ды больш як 500 адзінак тэхнікі. У суботу на месца прыяжджаў намесьнік прэм’ер-міністра Віктар Бура.

Па рацэ далёка курыва плыло

16 ліпеня за тры мэтры ад Нёману нашыя памежнікі затрымалі аўтамобіль «УАЗ» і двух беларусаў. У часе дагляду ў кузаве машыны знайшлі 24 тысячы пачкаў цыгарэтаў расейскай вытворчасьці. Яны былі запакаваныя ў гумова-брэзэнтавыя чахлы й падрыхтаваныя да пераправы церазь Нёман у Літву. Прыблізная сума ацэнкі сканфіскаванага грузу складала 36 млн рублёў.

У Горадні дзеці зладзілі «маленькі Парыж»

Дзеці гулялі ў старым «Масквічы» і падпалілі

Лошыца дзеліць лёс беларускай культуры

150 чалавек узялі ўдзел у акцыі ў абарону Лошыцкага парку, што адбылася вечарам 21 ліпеня ў Менску.

Прычынай правядзення акцыі стаў санкцыянаваны гарадзкімі ўладамі пачатак земляных і будаўнічых работ на тэрыторыі старажытнага парку.

«Мы павінны здзівіць сваіх унукаў садам, якому 100 гадоў, — заявіла на імправізаваным мітынгу адна з арганізатараў акцыі мастачка Ніка Сандрас. —

Усе работы, што вядуцца цяпер у парку, павінны быць замарожаныя. Мы павінны думаць, што рабіць для таго, каб парк, пачатак якога быў закладзены ў XVI стагоддзі, быў захаваны для нашых нашчадкаў. Сённяшняя акцыя — гэта першы штуршок да таго, каб захаваць Лошыцу».

Паводле словаў спн. Сандрас, праз два

тыдні ў парку плянуецца правесці мастацкі пленэр, удзельнікі якога будуць маляваць прыгожыя куткі Лошыцы.

Прысутныя прынялі адозву да кіраўніцтва Менгарвыканкаму, у якой выказаная занепакоенасць пачаткам работ па рэканструкцыі парку.

«Ні будаўнікі, ні адміністрацыя парку ня могуць паказаць плян рэканструкцыі. Разам з тым, бясконца цыркулююць чуткі аб тым, што парк будзе ператвораны ў забяўляльную зону», — гаворыцца ў адозве.

Удзельнікі акцыі запатрабавалі апублікаваць у СМІ плян рэканструкцыі парку, правесці грамадскую дыскусію з удзелам спецыялістаў — экалягаў і гісторыкаў, а таксама прыпыніць на час абмеркавання ўсе работы ў Лошыцы.

Акцыя доўжылася прыблізна гадзіну. Паводле інфармацыі старшыні Беларускага добраахвотнага таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры Антона Астаповіча, плян рэканструкцыі прадугледжвае поўную зьмену ландшафту старажытнага парку. У прыватнасці, ад вялікага пладовага саду застанецца толькі невялікая частка.

Цэнтрам Лошыцкага сядзібна-паркавага комплексу XVIII—XIX стст. на паўднёвай ускраіне Менску, на месцы сутокі рэк

Мастачка Ніка Сандрас.

Ну як дзецім бяз Лошыцы?

Сьвіслач і Лошыца, зьяўляецца лошыцкі сядзібны дом. Сядзіба стаіць на грэбні абалоннай тэрасы, мае асыметрычную аб'ёмна-просторавую кампазыцыю, складаецца з драўлянага аднапавярховага і прыбудаванага да яго цаглянага двухпавярховага аб'ёмаў. У дэкаратыўным афармленьні фасадаў выкарыстаны драўляныя разныя дэталі, у тым ліку ступы галоўнага ўваходу, аконныя шалёўкі і карнізныя паясы. У інтэр'еры захаваліся ляпныя дэталі, абліцоўка сьценаў дубовымі панэлямі і каляровая кафля. У пісьмовых крыніцах першая згадка аб лошыцкім сядзібным доме датуецца канцом XVI — пачаткам XVII стст. Гэты дом у свой час наведвалі многія дзеячы беларускай культуры, у тым ліку Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч.

Сяргей Пульша, БелаПАН

Шклоўскі афорт

Беларускі відэацэнтар наладзіў прэм'еру дакументальнай стужкі Юр'я Цьвяткова «Шклоўскі афорт» пра самага знакамітага авантурніка Магілёўшчыны. Піша Андрэй Расінскі.

Сямён Зорыч — адна з найцікавейшых фігураў XVIII ст. Фаварыт Кацярыны II — які адкрыў у падараным яму Шклове свой знакаміты тэатар, заснаваў кадэцкі корпус і некалькі мануфактураў. Дзякуючы Зорычу Шклоў на кароткі час стаўся карцёжнай сталіцай Эўропы і балетным раем.

«Шклоўскі афорт» Цьвяткова — гэта замілавальнае барока і ракако, пяшчотныя карункі і пышна-чырвоныя шаты. Цьвяткоў — аўтар вядомай кінаказкі «Марынка, Янка і тайна каралеўскага замку» і музычнай камедыі зь «Песьнярамі» «Ясь і Яніна», што былі жорстка аблаяныя крытыкамі. Але кічавы стыль Цьвяткова, дасюль не ацэнены належным чынам, проста квітнее ў карціне пра авантурніка — і прыносіць незапраграмаваную асалоду. Зоя Белахвосцік чытае тэкст у шыкоўным строі імпра-

тарскай фрэйліны, фальбончыкі, стужачкі, жабо на помніку Зорыча...

Вынаходкай карціны сталіся ўспаміны Джорджа Зорыча — пра-пра... праўнука Сямёна Зорыча, які жыў у Злучаных Штатах і жыцьцё прысьвяціў танцу. А заўвагі Валянціна Елізарава пра вытокі беларускага балету выгодна ўдакладняюць «Шклоўскі афорт».

Барочная стужка на шклоўскую тэму, незалежна ад волі стваральнікаў набывае рызыкаўную двухсэнсоўнасць. А бездакорная расейская мова карціны зь фінальнаю фразай пра «непарушную еднасьць культуры, гісторыі, лёсаў Расеі і Беларусі» — здаецца карцёжным фокусам Зорыча.

Шклоўскі афорт (Шкловский офорт)

Беларусь, 2008, каляровы, 27 хв.

Вытворчасць: Беларускі відэацэнтар

Рэжысёр: Юры Цьвяткоў, паводле сцэнарыю Юр'я Цьвяткова і Уладзімера Мехава

Жанр: Дакументальны афорт

Адзнака: 5 (з 10)

СЬЦІСЛА

Пленэр на радзіме Быкава

20 ліпеня ў Бычках Вушацкага раёну адкрыўся XVII Драздовіцкі мастацкі пленэр. Да ўдзелу запрошаныя 20 мастакоў, а таксама Рыгор Барадулін, бард Георгі Станкевіч. У рамках творчай акцыі пройдуць сустрэчы зь сястрой пісьменьніка Валянцінай Быкавай, выстава твораў, напісаных падчас пленэру, які будзе доўжыцца да 30 ліпеня.

Адчыніцца Новы драматычны тэатар

Тэатральны сезон Новы драматычны тэатар (раней зваўся «ДЗЕ-Я?») пачне ва ўласным памяшканьні. Рэканструкцыя будынку былога кінатэатру «Радзіма», што на вул. Чайкінай, набліжаецца да завяршэньня. Цяпер тут уцяпляюць сьцены і рамантуюць глядацкую залю на 200 месцаў. У тэатры зьявіцца дзьве шатні, зімовы сад, кавярня для актараў і глядачоў. Сезон можа пачацца крыху пазьней, чым звычайна — у

кастрычніку альбо сьнежні.

Пачынаецца рэканструкцыя Вітаўтавага замку

У сярэдзіне жніўня ўязную вежу Старога замку ў Горадні зьбіраюцца зачыніць на рэканструкцыю. Аднак зачыняцца для наведнікаў замак ня будзе. Рэканструкцыя будзе зробленая паводле праекту, падрыхтаванага пад кіраўніцтвам дырэктара УП «Інстытут Горадняграмадзянпраект» Уладзімера Дзяшка.

У Юравічах будзе музэй

Мінкульт ўзгадніў праект стварэньня музэю пад адкрытым небам — стаянкі першабытнага чалавека ў Юравічах Калінкавіцкага раёну. Узрост тае стаянкі — прыкладна 26,5 тыс. гадоў. Адною з найбольш сэнасацыйных знаходак археолягаў там стала галава маманта зь біўнямі, якая захавалася цалкам. Добраўпарадкаваная тэрыторыя месца стаянкі, збудаваная лесьвіца на ўзгорак, дзе будзе

знаходзіцца назіральная пляцоўка. Экспазыцыя жыльля першабытнага чалавека разьмесьціцца ў разрэзе ўзгорку, дзе праводзіліся раскопкі. Ужо падрыхтаваны канцэпцыя музэю й тэматычна-экспазыцыйны плян. Музэй будзе ўяўляць дзьве майстэрні: па апрацоўцы крэменю і майстэрню першабытнага мастака. Плянуецца ўстанавіць тры фігуры — мужчыны-паляўнічага, жанчыны, якая ачышчае шкуру, і дзіцяці, якое паліць вогнішча.

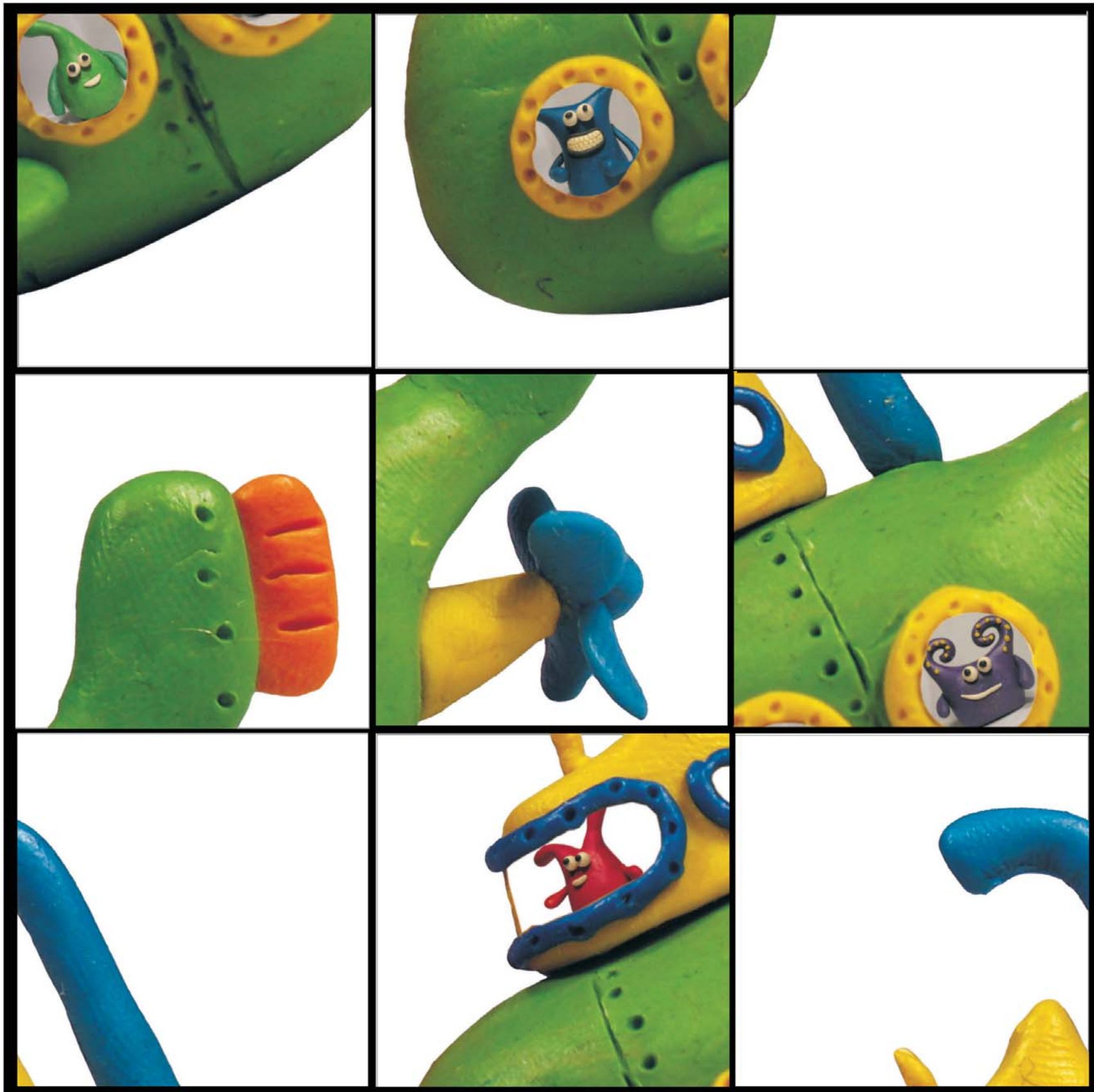
Трагічна загінуў Валер Місюк

У свой 31 дзень народзінаў трагічна загінуў віленскі беларус Валеры Місюк, намесьнік старшыні Віленскага таварыства беларускай культуры. Трагедыя адбылася ў вёсцы на Мядзельшчыне, адкуль паходзілі ягоныя бацькі. Валер'я Місюка забіла токам у лазьні. Па горкай іроніі лёсу Місюк доўгі час працаваў у Вільні інжынерам-электрыкам.

СМ; радыё «Рацыя», БелаПАН, БЕЛТА

Выраж прастакутнікі і складзі зь іх карцінку!

Гульня-складанка

Капітан Танака ©

КАНЦЭРТЫ

Крама
7 жніўня ў «Графіці» (зав.Калініна, 16) а 20-й — канцэрт «Крамы». Т.: (029) 671-58-65, (029) 254-49-09

9—10 жніўня. **Украіна.**
Львоў. **Be Free**

Хэдлайнэры фэстывалю: «Крама», **ULIS, Neuro Dubel, T-Love** (Польшча), «Тартак» (Украіна). Дабраца можна пасажырскімі цягнікам і С.-Пецябург — Львоў (адпраўленьне зь Менску 2.24, прыбыцьце ў Львоў 15.19, штодзённы), Менск — Івана-Франкоўск (адпраўленьне 15.47, прыбыцьце ў Львоў 9-га жніўня а 4.54 (празь дзень) альбо аўтобусамі ці электрычкамі зь Берасьця.

14—17 жніўня. **Літва.**
Нарвілішкі. **Be2gether**
Выступаюць: **Groove Armada, Fool's Garden, Infected Mushroom,**

OSIMIRA, Mauzer і іншыя. Для грамадзянаў Беларусі пры наяўнасьці квітка на фэст аднаразовая віза ў Літву будзе выдавацца бясплатна, але ў адпаведнасьці з усімі правіламі выдачы візаў. Квітка можна набыць празь сеціва: www.tiketa.lt

ВЫСТАВЫ

«Усё для яе!»
Да 1 жніўня ў **PhotoGallery ЗНЯТА** (кінатэатар «Цэнтральны, пр. Незалежнасьці, 13») працуе выстава вясельнай фатаграфіі «Усё для яе».

Не Аб'ектыўная рэальнасьць

У галерэі «Сьвет фота» (Прытыцкага, 10) да 1 жніўня працуе фотавыстава «Не Аб'ектыўная рэальнасьць». Гэта супольны праект двух фатографіў з Тальяці (Расея) — Натальлі Дзюкавай і Алега Тарасава. Усе працы знятыя на камэру-абскуру. Першае фота такой камэрай было зробленае яшчэ пры канцы 19 ста-

годзьдзя, але багата хто й да сёньня, пэўна, ня ведае пра такі цікавы спосаб адлюстраваньня рэальнасьці.

Гараджане
Да 31 жніўня ў галерэі **візуальных мастацтваў Nova** (Веры Харужай, 16) працуе выніковая выстава Другога рэспубліканскага фатаконкурсу «Менскія фатаграфіі. Гараджане».

Выцінанка
У **Мастацкім музэі** працуе выстава «...Карагодзілі, сьпявалі...» Вячаслава Дубінкі. На ёй можна ўбачыць мастацкую сюжэтную выцінанку і ручнікі, выкананыя ў тэхніцы выцінанкі.

Чэпкі у Шчамялэва

У галерэі **Шчамялэва** (пр.Ракасоўскага, 49) працуе выстава твораў Міхала Чэпіка, прэсьвечаная Дню гораду «Мой Менск». Чэпкі тварыў у розных жанрах станковага жывапісу, а таксама ў акварэлі, графіцы ды плякаце. Ягонья пастэлі захоўваюцца ў многіх мас-

тацкіх калекцыях за межамі Беларусі. У свой час Міхал Чэпкі праславіўся сярод тэатралаў як аўтар сцэнаграфіі да оперы «Вэртэр» Жуля Маснэ.

Схавалі ад рэвалюцыі

У **Музэі гісторыі і культуры Беларусі** ўпершыню экспануецца «менскі скарб» — унікальны збор срэбных прадметаў чатырох стагодзьдзяў. Місы імператараў, скрыначка князёўны, георгіеўскія крыжы, ажурныя вазы і падсьвечнікі — усяго 547 рэчаў, створаных майстрамі заходнеэўрапейскай і расейскай школаў. Скарб быў знойдзены пры правядзеньні будаўнічых работаў на перакрыжаванні вуліцаў Валадарскага і Ўрыцкага ў сталіцы 4 жніўня 1988 году. Хутчэй за ўсё, скарбы былі зарытыя ў зямлю пасля рэвалюцыйных падзеяў 1917 году.

ТЭАТРЫ

Купалаўскі тэатар 30 (ср), 31 (чц) — «Ядвіга» (дэтэктыўная гістарычная драма ў адной дзеі)

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Страшная казка для непаслухмянага чорта

Хэлбой II: Залатая армія (Hellboy II: The Golden Army)
ЗША, 2008, каляровы, 108 хв.

Рэжысёр: Гільерма Дэль Тора

Ролі выконваюць: Рон Пэрлман, Сэльма Блэр, Даг Джонс, Джэфры Тэмбар, Люк Гос, Ганна Ўолтан, Джон Гэрт

Жанр: Фантазійныя комікс-прыгоды паводле сцэнару Гільерма Дэль Тора і па пэрсанажах коміксаў Майка Міньэлы

Адзнака: 9 (з 10)

Хісткі мір, які існаваў паміж старажытнымі пачварамі і сьветам людзей парушаны. Цёмны прынц Нуада зьбіраецца абудзіць Залатую армію, якая калісьці ледзьве ня знішчыла чалавецтва. На шляху сілаў зла становіцца калярытны чорт з падпіленымі рагамі — і ягоныя сябры зь Бюро паранармальных зьяваў...

Мэксыканскі візіянер Гільерма Дэль Тора пераўзыйшоў сам сябе. Калі першы «Хэлбой» быў ударным коміксам з дасьціпнымі пэрсанажамі, то «Залатая армія», акрамя гэтага — візуальная раскоша сама наймаверных істотаў, трыюmf паралельнага сьвету, фантазійны ба-явік, які нагадвае найлепшыя творы Гоі дый Босха.

Дэль Тора скарыстоўвае фантазійныя напрацоўкі «Ўладара пярсьцёнкаў» і «Гары Потэра» — але надае ім цалкам арыгінальнае тлумачэньне. Кашмары адцяняюцца гумарам, звыродзтвы — неймавернай пекнатой.

Падае залаты дождж над старажытным царствам, якому наканавана памерці; лётае ў безнадзейным фэштэвальным танцы белатвары прынц — і назаўжды засынае Залатая армія, пераможаная ачалавчаным чортам.

Андрэй Расінскі

X-files беларускай палітыкі

ЛЕВЫМ ВОКАМ

«Шаноўныя пасажыры, калі вы пабачыце ў вагонах або на плятформе дзіўную валасатую тварыну або прымата, не спрабуйце карміць яе з рук або прыручыць. Адразу выклікайце супрацоўніка міліцыі або дзяжурнага па станцыі», — прагундосіў голас дыктара ў вагоне менскага сабвэю. Трошкі пазней ён дадаў: «Станцыя Купалаўская». Фэльдтон Лёліка Ушкіна.

мультыплікацыйнага сэр'ялу пра прыгоды мартышкі Анфіскі. А цяпер прэч адсюль! Паклічце, калі ласка, містэра Малдэра і міс Скалі. Супрацоўнікі зайшлі ў кабінэт. Ён быў завалены фатаробатамі прымата і энцыкляпэдыямі Брэма «Жыцьцё жывёлаў». Пасля абмену фармальнасцямі госьці перайшлі да справы. — Такім чынам, вы хацелі, каб мы заняліся гэтай малпай. Вы лічыце, што існуе нейкая містычная складовая ў паводзінах прымата, — агучыў сваю здагадку Фокс Малдэр. Сілавік нечакана ўстаў і прайшоўся па кабінэце. — Не. Рэч ня ў тым. Шчыра кажучы, я баюся, што малпу зловяць і грамадства вернецца да гэмы выбухаў. Зь іншага боку, тэма малпы трохі абрыдла. Нам заўсёды патрэбная нейкая новая

сэнсацыя, каб краіна ня думала пра тое, што стабільнасць — калец, тэрарыст на волі. Ці не маглі б вы, як прафэсіяналы, дамовіцца з нейкімі інфэрнальнымі істотамі, каб яны часьдэй наведваліся да нас? Вы ж маеце сувязі ў гэтай галіне. Я добра заплачу. Валютай. Дана Скалі і Фокс Малдэр пераглынуліся. Праз тыдзень «Саўбелка» разрадзілася ананімнай рэдактарскай калэнкай, лейтматывам якой быў наступны абзац: «3 году ў год агалцелыя палітыкі і журналісты-лакеі травяць нашае талерантнае беларускае грамадства. Бяз стомы, энэргічна натраўліваюць адных беларусаў на другіх. Асабліва прадстаўнікоў моладзі, якую дзень і ноч цягнуць на вуліцу, разбэшчваюць грантамі і стыпэндэямі. Уся гэтая мутная хваля прыводзіць да зьяўленьня зялёных чалавечкаў, якіх учора бачылі на Мядзельшчыне».

— Нам сыходзіць, — Скалі кінула Малдэру. Агенты выйшлі з мэтро і рушылі да будынку Міністэрства жывых шчытоў (МЖШ). Іх адразу правялі ў прыёмную дырэктара ўстановы. Галоўны МЖШнік у той час ладзіў лятучку. З-за дзвярэй было чуваць, як ён па самыя памідоры ўстаўляе пістон сваім падапечным. — Казлы, блін. Я вас пытаю — дзе вынікі? Вы разумееце, што справа з прыматам на кантролі ў прэзыдэнта?!

— Працуем, таварыш міністар. Арыштавалі ўсіх актывістаў апазыцыі, якія вучыліся на факультэтах заалёгіі і генэтыкі. Бярэм пробы на наяўнасць хваста і павялічанай валасяной расьліннасці на целе, аналіз ДНК, спэрмы, крыві, мачы, калу, сьліны. І нічога. Давялося выпускаць. — Значыцца так. Правесьці татальнае апытаньне жыхароў Ліды — хто з вашых знаёмых апошнім часам казаў пра заапарк або мае запісы

КАЛІ Б...

...улады, якія вырашылі зьнесці стары корпус Нацыянальнай бібліятэкі, падышлі да справы традыцыйна.

МАЛЮНАК ГІТЭСТ ЛЕЛІКА УШКІНА

Чыноўнік гандляру: Калі не жадаеце пазбавіцца ліцэнзіі, ганіце сто баксаў на рэспубліканскую акцыю «Разбурым бібліятэку разам».

25 ліпеня

Дзень памяці па

Ўладзімеру Караткевічу

Усходнія могількі 18.30

Ня ўсё ў жыцьці апошні раз

Каб пшотгодзень атрымліваць газету, дасылайце адрасы і грошы за газету. Кошт на месяц — 12 тыс. рублёў. 1) Просім усіх ахвотных чытаць газету паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, папштовы адрас: 220050, г.Менск, а/с 537. 2) Просім у блянку банкаўскага паведамленьня ці папштовага пераказу дакладна і разборліва пазначыць адрас, у тым ліку папштовы індэкс і код паў'езду.

Вялікі дзякуй

Дзьмітрыю П., Васілю Г. зь Менскага раёну. Базылю К., Канстанціну К. з Магілёва. Міхаілу Ш. зь Берасьця. І.Г. з Смалевіцкага раёну. Аляксандру Г., Алесю С. з Кіраўскага раёну. Уладзімеру З. з Пінскага раёну. М.П., Таццяне М., Валеру П. з Бараўіцкага раёну. Сяргею В., Ф.К. з Полацкага раёну. Артуру Б., Сяргею К., Мікалаю Ж., Генадзію С. з Горадні. Ірыне З. з Смалевіцкага раёну. Георгію С., А.К. з Аршанскага раёну. Мікалаю Ш. з Салігорскага раёну. П.Г. з Мастойскага раёну. Дзянісу К., Фёдару Ш. з Гомелю. Мікалаю К. з Чэрвеньскага раёну. Л.К., Івану М. з Маладзчанскага раёну. А.Л. зь Віцебску. Станіславу Ш., Сьвятлане В., Э.З., Сяргею Р., Ірыне К., Аляксандру Л., Вользе Ш., Зьмітру М., Аляксею К., Алегу А., А.Б., Канстанціну П., Марыі І., В.Я., Мікалаю Дз., Аляксандры Г., Т.Я., Натальлі Н., К.Ж., Таісе Ж., Віталю Ц., Ніне К., Казімеру Г., Ю.Ш., Максіму Ш., А.К., Мікалаю А., Галіне Р., В.П., Аляксандры Ф., В.Г., Д.В., Аляксею Л., Аляксандру П. зь Менску.

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ

Касір

ПВУП "Суродзічы", УНП 190 786 828
МГД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Менск, код 764

Рахунак ат-рымальніка	3012 206 280 014	Асабовы рахунак	
Агулам			

КВІТАНЦЫЯ

Касір

М.П.

ПВУП "Суродзічы", УНП 190 786 828
МГД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Менск, код 764

Рахунак ат-рымальніка	3012 206 280 014	Асабовы рахунак	
Агулам			

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

- ВІТАНЬНІ**
Віншuem Тано і Зьмітра Бартосікаў з нараджэньнем дзяўчынкі! Тарас/Лукашэвіч
- ПРАЦА**
Яксна выканаю пісьмовыя працы па беларускай гісторыі, літаратуры, мове. Зьвяртацца загадыя. Т.: (029) 101-03-24. Юрась Яксны набор, рэдагаваньне тэкстаў на беларускай мове. Зьвяртацца загадыя. Т.: (029) 101-03-24. Юрась
- КНІГІ**
Кнігі на продаж: Тэорыя імавернасьці, мат.статыстыка. 10 кніг. Т.: (029) 360-02-13
Прапаганда «Незалежная прэса»: Быкаў, Барадулін, Бурайкін, Арлю, Кіпель, Конан, Гарэцкі, Разануў, Брыль, інш. «Гоман» розныя выпускі, сотні аўтараў, у т.л. тэксты на тарашкевіцы, літаратурная вучоба. Дапаможны падрыхтаваць тэксты розных жанраў, пераклад, віншавальныя вершы, рэдактура, выданьні. Т.: (029) 753-91-96, alesknigi@mail.ru
Шукаем кнігі, матэрыялы па гісторыі: Сярэднявечча, ВАВ, Напалеонаўскі пэрыяд. Т.: (029) 753-91-96

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМІ

Зь Менску адміністрацыйным парадкам выслалі 12 агентаў, каторыя перавозілі эмігрантаў у Амэрыку без пашпартаў. — Зьявіўся тут цыркуляр, каб паліцыя і абшэственыя «учреждениа» асьведмлялі народ, што цяпер у Амэрыцы «крызіс», работы няма, і мігранты з Расеі ня могуць знайсці заробку і хлеба. — Аб тым, што робіцца ў Амэрыцы, ведама даўно, ды й мы ўжо даўно аб гэтым пісалі; і народ знае аб гэтым, ды сам ужо затрымаўся, ня едзе і чакае лепшага часу. Дык цыркуляр трохі спазьніўся...

«Наша Ніва». №14. 1908 г.

Наша Ніва
незалежная газета

заснавана ў 1906, адноўлена ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»: З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914), Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч, У.Энмярхоўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Наста Бакшанская
шэф-рэдактар Андрэй Дынько
галоўны рэдактар Андрэй Скурко
мастацкі рэдактар Сяргей Харэўскі
заснавальнік Мясцовы фонд выданьня газэты «Наша Ніва»
выдавец Прыватнае прадыпрыемства «Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:
220050, Менск, а/с 537
Тел/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32, 8-029-707-73-29.
E-mail: nn@nn.by
On-line: www.nn.by

© НАША НИВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 12 палос фарматам А2, 6 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Менск, пр. Ф.Скарны, 79. Рэдакцыя не нясе адказнасці за зьмест рэкламных абвестак. Кошт свабодны. Пасьведчаньне аб рэспэктыві пэрыядычнага выданьня №581 ад 14 сакавіка 2007 г., выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Менск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Менск, код 764.

Наклад 2239. Газэта выдаецца 48 разоў на год.
Нумар падпісаньня ў друку 23.00 23.07.2008.
Замова № 3977.
Рэдакцыйны адрас: Ракасоўскага, 102-71.